

érzéketi modalitásokat. Vannak tanulók, akik inkább hallás útján szerzik be az információkat, mások inkább vizuális típusúak, de vannak, akik mozgás-tapintás útján tanulnak hatékonyabban. A különböző tanulási stratégiák kialakításakor ezeket figyelembe kell venni. Fontos a kollégák kellő felkészülése, felkészítése erre a tevékenységre. Ez állandó kooperatív munkát igényel a fejlesztő és gyógypedagógussal valamint az együtt dolgozó kollégák között is.

Fontos tevékenységi formának ítéljük a projekt módszer alkalmazását hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknál.

A projekt közösen végzett tevékenységek sorozata. Középpontjában egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a diákok és tanárok közösen, több szempont szerint elemezve, komplex módon dolgoznak fel. A projektmódszer legfontosabb értéke maga a munkafolyamat. Az egyéni munka mellett megjelenik a csoportos tevékenység, az együttműködés, (kooperativitás). Mindenki saját képességei, egyéni tapasztalatai alapján járul hozzá a csoport munkájához. A módszer a tanulók érdeklődésére, szükségleteire és a közös tevékenységre épít. Egyik fő jellegzetessége a résztvevők nagyfokú szabadsága, önállósága. A projektmódszer alkalmazásával kilépünk a hagyományos időbeosztásból és a tantárgyi keretből. Az ismeretszerzés a különböző tevékenységek során alkotó módon történik. Nem a pedagógus adja át az ismereteket, hanem a tanulók szerzik meg azokat a tevékenységek során. Tanítás, ismeretátadás, ismeret felhalmozás helyett a tanulás, az ismeretszerzés, és a képességfejlesztés kerül előtérbe.

A projekt megvalósítása során a hangsúly az együttes munkálkodáson, egymás segítésén, elfogadásán, a kommunikációs készségek, technikák elsajátításán van. Ha ez valóban sikerül, akkor érvényesülhet a projekt didaktikai hármis alapelve: átélés – ismeretszerzés – megértés.

Másik fontos tevékenységi forma az élménypedagógiai módszerek alkalmazása, annak kipróbálása és az egyénre, csoportra gyakorolt hatásának a megfigyelése.

Az élménypedagógia lényege a személyközpontúság, ami mind az egyén, mind a csoport fejlődésére és sikerességére törekszik. A cél bevonni a résztvevőket a tanítás-tanulás folyamatába gyakorlatok révén, ami próbára teszi értékeiket, tudásukat, meggyőződéseiket, interperszonális képességeiket és kreatív gondolkodásukat. A lényeg, hogy a tanulók tapasztalati úton tegyenek felfedezéseket, ezáltal önmaguk segítve saját fejlődésüket. Élménypedagógia során a csoport tagjai biztonságos, kontrollált körülmények között végzik feladataikat. Fontos, hogy nagy hangsúlyt kapjon az értékelés, pozitív megerősítés. A

csoporthoz tartozó minden tanuló aktív részvételét kell elérnünk, máskülönben nem érjük el a kitűzött célt. Az élménypedagógia alapelvei megtalálhatók a szabadidő nevelésben, a kalandpedagógiában, az emberközpontú pedagógiában, a szabadidő-pedagógiában, a játékpedagógiában. A módszer próbál felkészíteni a való világban történő helytállásra. Szem előtt kell tartani, hogy ez a módszer sokkal inkább az „önirányításról” szól.

A tanítási órákon nagy hangsúlyt kell fektetnünk a hh és hhh gyerekeknél a személyes differenciálásra.

A differenciálás lényege, hogy alkalmazkodva a tanulók egyéni szükségleteihez a pedagógus nem ugyanazt és ugyanazon módon tanítja. Ennek oka a tanulók képességekben és tudásában fellelhető különbségekből ered. A módszer gyakorlatban történő alkalmazása egyelőre még mindig okoz nehézséget, kihívásokat.

Céloknaál figyelembe kell venni, hogy felelősek vagyunk a lemaradókért, de azokért is, akik kénytelenek bevárni a lemaradókat. A differenciálás eredményességét megtapasztalni lassú folyamat és egy újszerű pedagógusszerepet követel, ami szemléletváltással is jár.

A pedagógusok körében is meg kell értetnünk a differenciálás lényegét, főleg nagy osztály létszámnál és ismeret felújítás keretében a következőkre is figyelniük kell.

Hogyan differenciálunk?

- Mennyiségben
- Minőségben
- Időben
- Témában
- Tanulás módjában – tapasztalásra épülő, megfigyelésen, cselekvésen, alkotáson alapuló módszerrel
- Szóban, írásban
- Tanulás eszközeiben

A programban leírt módszerek a felsorolt tevékenységek felsorolásával, lehetőséget teremt a kollégák számára a különböző fejlesztő, differenciáló tevékenységek alkalmazására. A céltudatosan alkalmazott tevékenységek várhatóan előidéznek a tanulók jobb motivációját és lelkesebben vesznek részt a tanórákon. A kollégák körében pedig, az állandó fejlődés és módszertani megújulás lehetőségét vetíti előre. A fejlődés és az eredmények főleg a hosszú távú alkalmazás után lesznek mérhetőek és megfigyelhetőek.

Köröstarcsa, 2015. október 30.